

Joint Council for
Qualifications

Canllaw i brosesau apeliadau'r cyrff dyfarnu

Yn weithredol o gyfres arholiadau Mehefin 2026

**At sylw penaethiaid canolfannau, uwch arweinwyr
mewn ysgolion a cholegau, swyddogion arholiadau, a
staff addysgu**

Cynhyrchwyd ar ran:

©JCQ^{CIC} 2026

©JCQ^{CIC} 2026

Cynnwys	Tudalen
Rhagarweiniad	1
Diffiniadau	3
1 Apeliadau yn erbyn canlyniadau gwasanaethau ar ôl canlyniadau (ail-wiriadau clericio, adolygiadau o farcio ac adolygiadau o gymedroli)	5
2 Apeliadau yn erbyn penderfyniadau a wneir mewn achosion o gamymddwyn	9
3 Apeliadau sy'n ymwneud â threfniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig	12
4 Y weithdrefn ar gyfer gwrandawladau apêl	14
5 Llwybrau apelio pellach	19
6 Amserlenni	19
7 Adolygiad o benderfyniadau gweinyddol eraill	19
8 Cais am apêl neu adolygiad o benderfyniad gweinyddol (Ffurflen JCQ/App1)	21
Atodiad A – Manylion cyswllt cyrff dyfarnu	24

Rhagarweiniad

1. Mae'r ddogfen hon yn nodi'r prosesau ar gyfer apelio yn erbyn penderfyniadau a wneir gan gyrff dyfarnu'r CGC mewn perthynas â'r canlynol:

- AEA
- Cymwysterau Cyffredinol Cymhwysol AQA
- Tystysgrif Lefel 2 Mathemateg Bellach AQA
- Tystysgrif Lefel 3 Astudiaethau Mathemategol AQA
- Cymwysterau Cenedlaethol Caergrawnt
- Cymwysterau Technegol Caergrawnt
- Cymwysterau Cenedlaethol Uwch Caergrawnt
- CCEA Lefel 3 Tystysgrif Effeithiolrwydd Personol
- CCEA Lefel 1 a Lefel 2 Cymwysterau Galwedigaethol
- CCEA Lefel 1 a Lefel 2 Astudiaethau Galwedigaethol
- City & Guilds – Cymwysterau Technegol Lefel 2 a Lefel 3 (asesiadau allanol ac asesiadau wedi'u cymedroli yn unig)
- Mathemateg Craidd
- Edexcel – Dyfarniadau mewn Mathemateg
- Edexcel – Safon Uwch Ryngwladol
- Edexcel – TGAU Rhyngwladol
- TLM
- Sgiliau Hanfodol (Cymru)
- FSMQ
- TAG UG a Safon Uwch
- TGAU
- NCFE – Sgiliau Gweithredol Lefel Mynediad 3 Lefel 1 a 2 (asesiad allanol yn unig)
- NCFE – Cymwysterau Galwedigaethol (Dyfarniad Technegol) Lefel 1, 2 a 3
- NCFE – Diplomâu/Diplomâu Estynedig Lefel 3 (asesiad allanol yn unig)
- BTEC Pearson (asesiadau allanol ac asesiadau wedi'u cymedroli yn unig)
- Cymwysterau Project
- Cymwysterau Technegol lefel T*
- CBAC – Llwybrau Mynediad
- CBAC – Llwybrau Ieithoedd
- CBAC – Cymraeg Gwaith
- CBAC – Cymwysterau Cyffredinol Lefel 1 a Lefel 2
- CBAC – Dyfarniadau Galwedigaethol Lefel 1 a 2
- CBAC – Lefel 1 a Lefel 2 Dyfarniadau Galwedigaethol (Dyfarniadau Technegol)
- CBAC – Lefel 2 a Lefel 3 Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant (Cymru)
- CBAC – Lefel 3 Tystysgrifau Cymhwysol, Diplomâu a Diplomâu Estynedig (yn cynnwys Cymwysterau Academaidd Amgen)
- CBAC – Tystysgrif Her Sgiliau
- CBAC – Lefel 3 Bagloriaeth Sgiliau Cymru Uwch

Os nad yw'r cymhwyster sy'n berthnasol i chi ar y rhestr uchod, yna dylech gyfeirio at ddogfennau'r corff dyfarnu unigol.

*Cyfeiriwch hefyd at ddogfennau apeliadau penodol y corff dyfarnu.

2. Mae'r gweithdrefnau hyn yn bodloni gofynion y rheoleiddwyr cymwysterau ar gyfer Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon (Ofqual, Cymwysterau Cymru a CCEA Regulation); mae eu dogfennaeth reoleiddiol yn sail i brosesau apelio'r sefydliadau dyfarnu.
3. Mae sefydliadau dyfarnu yn derbyn apeliadau mewn perthynas â'r canlynol:
 - Apeliadau yn erbyn gwasanaethau ar ôl y canlyniadau – **gweler tudalen (i'w gadarnhau).**

- Apeliadau yn erbyn penderfyniadau camymddwyn – **gweler tudalen (i'w gadarnhau)**.
- Apeliadau yn erbyn penderfyniadau a wnaed o ran trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig – **gweler tudalen (i'w gadarnhau)**.

Yn ogystal â hyn, efallai y bydd rhai penderfyniadau gweinyddol eraill, fel achosion o sgriptiau'n mynd ar goll, yn destun adolygiad gan swyddogion y corff dyfarnu.

4. Mae gan y ddogfen hon adran ar wahân ar gyfer pob math o apêl. Gan fod tebygrwydd yn y ffordd mae'r holl apeliadau'n cael eu trin, bydd hyn yn arwain at ryw faint o ailadrodd gwybodaeth.
5. Os yw canolfan am ymholi neu drafod unrhyw agwedd ar ddehongliad y corff dyfarnu neu'r ffordd mae'r gweithdrefnau sydd wedi'u nodi yn y ddogfen hon yn cael eu defnyddio, dylid cysylltu â swyddog apeliadau'r corff dyfarnu perthnasol (gweler Atodiad A, **tudalen i'w gadarnhau**).
6. Gall cyrff dyfarnu godi ffi am bob cam o apêl yn erbyn canlyniad ail-wiriad clericio, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli. Mae manylion am y ffioedd hyn ar gael gan y corff dyfarnu dan sylw. Ad-delir y ffi neu caiff y ffi ei hepgor os cadarnheir yr apêl.

Diffiniadau

Rheoleiddiwr

Corff a ddynodir gan y llywodraeth i sefydlu safonau cenedlaethol ar gyfer cymwysterau ac i sicrhau bod pawb yn cydymffurfio â hwy. Y rheoleiddwyr cymwysterau ar gyfer Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon yw:

Ofqual (Lloegr): [Ofqual - GOV.UK](https://www.ofqual.gov.uk)

Cymwysterau Cymru (Cymru): [Cymwysterau Cymru](https://www.cymwysterau.cymru)

CCEA Regulation (Gogledd Iwerddon): [Rheoliad CCEA | CCEA](https://www.ccea.co.uk)

Gofynion

Yn ogystal â'r gofynion a geir ym manyleb pwnc neu gymhwyster corff dyfarnu, mae dogfennau'r CGC yn cynnwys y gofynion sy'n ymwneud â chynnal arholiadau ac asesiadau.

Mae dogfennau'r CGC yn cynnwys arweiniad a gofynion yn ymwneud â darparu trefniadau mynediad a chynnal asesiadau dan reolaeth, gwaith cwrs, arholiadau ac asesiadau di-arholiad.

Mae holl ddogfennau'r CGC sy'n ymwneud â'r uchod ar gael ar wefan y CGC.

Mae'r gofynion yn cael eu llywio gan y safonau rheoleiddio a osodwyd gan reoleiddwyr y cymhwyster yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, gan gynnwys Amodau Cydnabyddiaeth Cyffredinol Ofqual, Amodau Cydnabyddiaeth Safonol Cymwysterau Cymru ac Amodau Cyffredinol Cydnabyddiaeth CCEA Regulation.

Canolfan

Sefydliad (megis ysgol, coleg, cwmni neu ddarparwr hyfforddiant, man cyflogaeth) sydd wedi'i gymeradwyo gan gorff dyfarnu ac sy'n atebol iddo am y trefniadau arholi ac asesu sy'n arwain at ddyfarniad cymhwyster.

Pennaeth y Ganolfan

Pennaeth y ganolfan yw'r unigolyn sy'n atebol i'r cyrff dyfarnu am sicrhau bod y ganolfan bob amser yn cydymffurfio â gofynion cyhoeddus y CGC a hefyd gofynion y cyrff dyfarnu. Efallai y bydd pennaeth y ganolfan yn cael ei adnabod fel Prifathro, Prifathrawes, Pennaeth, Warden, Meistr neu Feistres.

Ymgeiswyr preifat

At bwrpas apeliadau, diffiniad ymgeisydd preifat yw myfyriwr sydd wedi'i gofrestru ar gyfer cymhwyster mewn pwnc penodol gan y ganolfan ond sydd heb gael ei addysgu o gwbl yn y pwnc hwnnw yn y ganolfan yn ystod y flwyddyn academaidd y cynhelir y gyfres arholiadau ynddi.

Gall y myfyriwr fod wedi cael ei addysgu yn y ganolfan mewn pynciau neu gymwysterau gwahanol, neu yn yr un pwnc neu gymhwyster ar gyfer cyfres arholiadau flaenorol.

Apêl

Os, fel canolfan, eich bod yn meddwl bod sefydliad dyfarnu wedi (1) gwneud camgymeriad marcio neu, (2) gwall cymedroli, neu (3) nad yw wedi cymhwyso ei weithdrefnau yn gyson, yn briodol neu'n deg (neu os, fel ymgeisydd preifat, rydych chi'n credu bod sefydliad dyfarnu wedi (1) wedi gwneud camgymeriad marcio, neu (2) heb gymhwyso ei weithdrefnau'n gyson), mae'n bosibl cyflwyno 'apêl' yn unol â'r darpariaethau a'r cyfyngiadau a nodir yn y ddogfen hon.

Sylwch fod rhaid cadarnhau a derbyn canlyniad gwasanaeth adolygu canlyniadau cyn y gallwch chi gyflwyno cais am apêl.

Apelydd

Yr apelydd yw'r unigolyn sy'n cyflwyno cais am apêl.

At ddibenion y ddogfen hon, bydd Apelydd yn cael ei ystyried fel:

- Pennaeth Canolfan.
- Ymgeisydd preifat neu gynrychiolydd (fel y'i diffiniwyd uchod)
- Aelodau staff neu bersonél dan gontract mewn canolfan lle mae'r corff dyfarnu wedi gwneud penderfyniad neu osod sancsiwn yn uniongyrchol am gamymddwyn gan staff y ganolfan.

1 Apeliadau yn erbyn canlyniadau gwasanaethau ar ôl canlyniadau (ail-wiriadau clericio, adolygiadau o farcio ac adolygiadau o gymedroli)

Pwy sy'n gallu apelio a phryd?

7. **Rhaid i bennaeth y ganolfan** gyflwyno apeliadau ar gyfer ymgeiswyr mewnol.

Gall pennaeth y ganolfan apelio yn erbyn canlyniad ail-wiriad clericio, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli. Wrth gydsynio i ail-wiriad clericio neu adolygiad o farcio, mae ymgeisydd hefyd yn cadarnhau ei fod yn deall mai canlyniad unrhyw apêl ddilynol fyddai y gallai ei radd derfynol yn y pwnc a/neu ei farc terfynol fod yn is, yn uwch, neu'n aros yr un peth â'r radd a ddyfarnwyd yn wreiddiol.

Gall ymgeiswyr preifat gyflwyno cais uniongyrchol i gorff dyfarnu i apelio yn erbyn canlyniad ail-wiriad clericio neu adolygiad o farcio. Ni allant gyflwyno apêl am adolygiad cymedroli (oni bai mai nhw yw'r unig ddysgwyr yn y garfan, ond byddai hynny'n anarferol).

Wrth gydsynio i ail-wiriad clericio neu adolygiad o farcio, mae ymgeisydd preifat hefyd yn cadarnhau ei fod yn deall mai canlyniad unrhyw apêl ddilynol fyddai y gallai ei radd derfynol yn y pwnc a/neu ei farc terfynol fod yn is, yn uwch, neu'n aros yr un peth â'r radd a ddyfarnwyd yn wreiddiol.

Wrth gyflwyno cofrestrriad ar gyfer ymgeisydd preifat, dylai'r ganolfan sicrhau ei fod yn dilyn gofynion y corff dyfarnu ei fod yn achos dilys ar gyfer nodi'r cofrestrriad hwnnw'n gywir fel un ar gyfer ymgeisydd preifat.

Mae hyn yn bwysig gan y bydd yn sicrhau bod y corff dyfarnu'n gallu nodi bod cais am apêl mewn perthynas â'r pwnc hwnnw, sy'n cael ei gyflwyno i'r corff dyfarnu yn uniongyrchol gan yr ymgeisydd preifat, yn gymwys i'w brosesu.

8. Noder **nad oes** gan ymgeiswyr mewnol a/neu eu rhieni neu ofalwyr hawl i apelio'n uniongyrchol i'r corff dyfarnu. **Rhaid** cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle mae'r ymgeisydd wedi'i gofrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid symud ymlaen ag apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnol y ganolfan. Dim ond dan yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, er enghraifft cau canolfan yn barhaol, y bydd corff dyfarnu'n derbyn apêl yn uniongyrchol gan ymgeisydd mewnol.
9. **Ni ddylai** pennaeth y ganolfan na'r ymgeisydd preifat gyflwyno apeliadau tan y bydd canlyniad y gwasanaeth ar ôl y canlyniadau perthnasol wedi'i gadarnhau.

10. Gellir cyflwyno apêl os yw'r Apelydd yn meddwl naill ai:

- bod gwall marcio neu gymedroli (neu adolygiad o farcio/cymedroli) wedi digwydd; neu
- na wnaeth y corff dyfarnu gymhwyso ei weithdrefnau yn gyson, yn briodol neu'n deg.

11. Mae Amodau Lefel Cymhwyster Ofqual yn diffinio rhesymau dros apelio gwall marcio a gwall cymedroli fel a ganlyn:

Gwall Marcio: "Diffinnir gwall marcio fel dyfarnu marc na ellid yn rhesymol fod wedi'i ddyfarnu o ystyried y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr, y meini prawf sy'n gwahaniaethu perfformiad y Dysgwr ac unrhyw un o weithdrefnau'r sefydliad dyfarnu mewn perthynas â marcio, gan gynnwys yn benodol lle mae dyfarnu marc yn seiliedig ar y canlynol –

- gwall gweinyddol;

- methiant i gymhwyso meini prawf a gweithdrefnau o'r fath at y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr/Dysgwyr lle nad oedd y methiant hwnnw yn cynnwys arfer barn academiaidd; neu
- arfer barn academiaidd yn afresymol."

Gwall Cymedroli: "Diffinnir gwall cymedroli fel dod at ganlyniad cymedroli na allai fod wedi'i gyrraedd yn rhesymol o ystyried y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwyr, a gafodd ei hystyried at ddibenion Cymedroli, gwaith marcio'r ganolfan ar y dystiolaeth honno, y meini prawf sy'n gwahaniaethu perfformiad y Dysgwyr ac unrhyw un o weithdrefnau'r corff dyfarnu mewn perthynas â chymedroli, gan gynnwys yn benodol lle mae dod at ganlyniad cymedroli yn seiliedig ar y canlynol

- gwall gweinyddol;
- methiant i gymhwyso meini prawf a gweithdrefnau o'r fath at y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr/Dysgwyr lle nad oedd y methiant hwnnw yn cynnwys arfer barn academiaidd; neu
- arfer barn academiaidd yn afresymol."

Barn academiaidd yw beth sydd ynghlwm wrth asesu. Mae'n rhesymol y gall arholwyr gwahanol ddod i farn wahanol. Mae penderfyniad afresymol neu gymhwyso barn academiaidd yn afresymol yn golygu na fyddai unigolyn rhesymol wedi gallu gwneud penderfyniad o'r fath gan ystyried y meini prawf asesu yn briodol (*gweler xx am ragor o wybodaeth am sut i bennu gradd*).

Pan fydd materion eraill y tu allan i gwmpas y seiliau a ganiateir hyn yn cael eu cynnwys mewn cais apêl, ni fyddant yn cael eu hystyried yn yr apêl, a dylai pennaeth y ganolfan yn hytrach ddilyn proses ymholiadau neu gwynion y corff dyfarnu ar gyfer y materion ychwanegol hynny.

12. Os bydd cais am apêl yn cael ei dderbyn, bydd ymchwiliad i ganlyniadau ymgeisydd neu ganolfan a/neu weithdrefnau'r corff dyfarnu'n dilyn. **Ni fydd** apeliadau a dderbynnir i'w hymchwilio ar sail weithdrefnol yn cynnwys adolygiad pellach o waith yr ymgeiswyr.
13. Os oedd copi caled gwreiddiol o sgript wedi'i ddychwelyd i'r ganolfan o dan y gwasanaeth Dychwelyd Sgriptiau, **ni all** fod yn rhan o adolygiad o farcio neu apêl ddilynol. Fodd bynnag, os cafodd copi wedi'i sganio o'r sgript ei gynhyrchu gan y corff dyfarnu ar adeg marcio, gellir defnyddio hwn fel sail ar gyfer y prosesau hyn.

Sut i apelio

14. Dylai pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat (yr Apelydd) gyflwyno cais ysgrifenedig am apêl i'r corff dyfarnu perthnasol. Dylai'r Apelydd wirio gwefan y corff dyfarnu perthnasol i weld trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno apeliadau.
Mae rhestr o fanylion cyswllt y cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen i'w gadarnhau**. Gellir defnyddio ffurflen y CGC *Cais am apêl* os yw'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn (**gweler tudalen i'w gadarnhau**).
15. **Rhaid gwneud apeliadau o fewn 30 diwrnod calendr ar ôl i'r corff dyfarnu gyhoeddi canlyniad yr ail-wiriad clericio, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli ("y Canlyniad").**

Os yw'r rhesymau dros y Canlyniad a/neu gopi o'r sgript(iau) wedi'u darparu o fewn 15 diwrnod calendr ar ôl i'r corff dyfarnu gyhoeddi'r Canlyniad, mae'n **rhaid** cyflwyno cais am apêl o fewn 30 diwrnod calendr i dderbyn y Canlyniad.
16. Mae'n **rhaid** i'r Apelydd nodi'r rhesymau dros yr apêl yn glir ac yn gryno; dylai hyn esbonio'r manylion o ble mae'r Apelydd yn credu bod gwall marcio/cymedroli wedi digwydd a pham nad

yw wedi'i gywiro yn y cam adolygiad o farcio/cymedroli. Lle bo'n bosibl, dylid cynnwys dogfennaeth ategol a chyfeiriadau at y cynllun marcio cyhoeddedig.

Os nad yw'r rhesymau dros yr apêl wedi'u cyflwyno'n glir ac yn gryno, ni fydd y corff dyfarnu'n derbyn y cais am apêl. Rhaid i'r Apelydd (Pennaeth y Ganolfan neu ymgeisydd preifat) amlinellu'r rhesymau. Os mai ymgeisydd mewnol sydd wedi amlinellu'r rhesymau dros yr apêl, rhaid i Bennaeth y Ganolfan wirio bod y rhesymau'n gywir a'i gwneud yn glir yn y cais eu bod yn ategu'r rhesymau sydd wedi'u cyflwyno.

17. Pan fydd cais am apêl yn cyrraedd, bydd y corff dyfarnu yn penderfynu p'un a fydd yn cael ei dderbyn ai peidio.
18. Mae'r penderfyniad a ddylid derbyn y cais am apêl yn seiliedig ar y canlynol:
 - dilysrwydd y rhesymau dros yr apêl fel y'i cyflwynwyd gan yr Apelydd;
 - p'un a yw ail-wiriad clericio, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli wedi'i gwblhau eisoes;
 - amserlen y cais.

Os derbynnir cais am apêl, bydd yr apêl yn symud ymlaen i'r cam rhagarweiniol.

Os na dderbynnir cais am apêl, bydd y rheswm/rhesymau dros hyn yn cael eu rhoi.

Beth sy'n digwydd yn ystod cam rhagarweiniol apêl?

19. Mae'r cam rhagarweiniol yn cynnwys ystyriaeth o'r achos gan swyddog o'r corff dyfarnu nad yw wedi ymwneud â'r achos yn flaenorol neu nad oes ganddo ddiddordeb personol yn y mater. Bydd y cam hwn yn cynnwys ystyried y cais ysgrifenedig gan yr Apelydd.
20. Ar ôl y cam rhagarweiniol, bydd yr achos naill ai ddim yn cael ei gadarnhau neu yn cael ei gadarnhau'n gyfan gwbl neu'n rhannol.
21. Os yw'r achos yn cael ei gadarnhau, bydd unrhyw waith angenrheidiol pellach ar sgript neu ganlyniadau'r ymgeisydd yn cael ei wneud. Bydd unrhyw waith o'r fath yn cael ei gynnal drwy gydymffurfio'n llawn â gofynion y rheoleiddwyr a'r cyrff dyfarnu ac yn ôl y gweithdrefnau y cytunwyd arnynt rhwng byrddau'r CGC.
22. Bydd llythyr canlyniad y cam rhagarweiniol gyda rhesymau yn cael ei anfon at yr apelydd. Bydd y llythyr hefyd yn rhoi manylion am y cam nesaf sydd ar gael o'r broses apeliadau. Yn dilyn y cam rhagarweiniol, gall yr apelydd symud yr apêl ymlaen i wrandawriad.

Yr apelydd yw pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat sy'n cyflwyno'r apêl.

Gwrandawriadau apêl

23. Os yw'r Apelydd am symud ymlaen i gam nesaf yr apêl (gwrandawriad), **rhaid** iddyn nhw anfon cais ysgrifenedig am wrandawriad apêl at y corff dyfarnu perthnasol. Dylai'r Apelydd gadarnhau'r trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno apeliadau ar wefan y corff dyfarnu perthnasol. Mae rhestr o fanylion cyswllt y cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen i'w gadarnhau**. Gellir defnyddio ffurflen y CGC *Cais am apêl* os yw'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn (**gweler tudalen i'w gadarnhau**).
24. **Rhaid cyflwyno cais am wrandawriad apêl o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn llythyr canlyniad yr apêl rhagarweiniol. Bydd cyrff dyfarnu fel arfer yn gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.**

Dylai cais am wrandawriad apêl esbonio'n glir ble mae'r adroddiad rhagarweiniol wedi methu â rhoi sylw i'r rhesymau marcio neu gymedroli a godwyd neu dylai esbonio'n glir lle ceir anghytundeb parhaus â'r canfyddiad rhagarweiniol a darparu tystiolaeth ategol (gyda chyfeiriad clir at seiliau'r apêl), lle bo angen..

Rhaid i'r rhesymau dros wrandawriad apêl ddal i fod yn ddilys fel ym **mharagraff 10 ac 11** y ddogfen hon.

Ni ellir ychwanegu rhesymau newydd nad oeddent yn rhan o'r apêl ragarweiniol, neu nad ydynt yn ymateb i ganlyniad yr apêl ragarweiniol.

25. Mae gwrandawriad apêl wedi'i gynllunio i sicrhau bod yr Apelydd yn cael cyfle ffurfiol i gyflwyno ei achos i banel sy'n cynnwys aelodau nad ydynt wedi ymwneud yn flaenorol ag unrhyw farcio, cymedroli neu adolygiad o waith yr ymgeisydd, ac nad yw o leiaf un ohonynt yn gysylltiedig â'r *corff dyfarnu*.

Rhaid i aelod o staff y ganolfan gynrychioli'r ganolfan yng ngwrandawriad yr apêl ar gyfer apeliadau ymgeiswyr mewnol.

Ni all ymgeisydd mewnol, ei riant/gofalwr neu drydydd parti gynrychioli'r ganolfan mewn gwrandawriad apêl.

Nid ymarfer ailfarcio yw gwrandawriad apêl ac **ni fydd** Aelodau'r Panel yn arfer eu barn academiaidd eu hunain. **Nid** arbenigwyr deunydd pwnc yw Aelodau'r Panel.

Mae'r weithdrefn i'w dilyn yng ngwrandawriad yr apêl wedi'i nodi ym **mharagraffau 55-78**.

2 Apeliadau yn erbyn penderfyniadau a wneir mewn achosion o gamymddwyn

Rhagarweiniad

26. Mae 'camymddwyn' a 'camweinyddu' yn gysyniadau gwahanol ond cysylltiedig, a'r hyn sy'n gyffredin yw bod y ddau'n ymwneud â methiant i ddilyn rheolau arholiad neu asesiad. Mae'r ddogfen hon yn defnyddio'r gair 'camymddwyn' i gyfeirio at 'gamymddwyn' a 'chamweinyddu'. Mae'n mesur unrhyw weithred, gosodiad diodyn neu ymarfer sy'n:
- torri'r rheoliadau; (*fel y'i diffinnir gan ddogfen y CGC Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau*); a/neu'n
 - torri gofynion trefnu corff ynghylch sut y dylid cyflwyno cymhwyster; a/neu'n
 - fethiant i ddilyn gweithdrefnau sefydledig mewn perthynas â chymhwyster; sy'n:
 - arwain at ragfarn yn erbyn ymgeiswyr; a/neu'n
 - tanseilio hyder y cyhoedd mewn cymwysterau; a/neu'n
 - cyfaddawdu, ceisio cyfaddawdu neu'n gallu cyfaddawdu'r broses asesu, uniondeb unrhyw gymhwyster neu ddilysrwydd canlyniad neu dystysgrif; a/neu'n
 - niweidio awdurdod, enw da neu hygrededd unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan neu unrhyw swyddog, gweithiwr neu asiant unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan.
27. Mae penderfyniadau cyrff dyfarnu mewn achosion o gamymddwyn yn seiliedig ar gytundeb rhwng y byrddau sy'n cael ei adlewyrchu yn nogfen y CGC *Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau*. Gellir lawrlwytho'r ddogfen hon o wefan y CGC: <http://www.jcq.org.uk/exams-office/malpractice>.
28. Caiff penderfyniadau mewn achosion o gamymddwyn honedig eu gwneud fel arfer gan aelod o dîm ymroddedig o swyddogion wedi'u hyfforddi yn y corff dyfarnu perthnasol. Mewn rhai achosion o gamymddwyn, gall pwyllgor o uwch swyddogion neu bwyllgor allanol wneud y penderfyniad.
29. Gellir cychwyn apeliadau yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd gan y corff dyfarnu. **Nid yw'n bosibl apelio yn erbyn sancsiwn sy'n cael ei ystyried yn rhy drugarog, nac apelio os na chanfuwyd camymddwyn.**

Pwy all apelio?

30. Gall pennaeth y ganolfan apelio yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd ar y ganolfan neu aelodau o staff (gan gynnwys gweithwyr dan gontract), ac ar ran ymgeiswyr a gofrestrwyd neu a ymrestrwyd drwy'r ganolfan.
- Rhaid** i bennaeth y ganolfan roi gwybod i ymgeiswyr ei fod/ei bod yn cyflwyno apêl ar eu rhan. Gall yr ymgeisydd gyflwyno datganiad.
31. Gall aelod o staff y ganolfan neu bersonél dan gontract mewn canolfan (e.e. goruchwyliwr allanol) apelio yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd arny'n nhw.
32. Gall ymgeisydd preifat, neu drydydd parti (h.y. unigolyn ar wahân i ymgeisydd mewnol neu ei rieni/gofalwyr), apelio yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd arno/arni yn uniongyrchol i'r corff dyfarnu perthnasol.

33. Noder **nad** oes gan ymgeiswyr mewnlol a/neu eu rhieni/gofalwyr hawl i apelio'n uniongyrchol i'r corff dyfarnu. **Rhaid** cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle mae'r ymgeisydd wedi'i gofrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid cyflwyno cais am apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnlol y ganolfan. Dim ond dan yr amgylchiadau mwyaf eithriadol – er enghraifft cau canolfan yn barhaol – y bydd corff dyfarnu'n derbyn apêl yn uniongyrchol gan ymgeisydd mewnlol.

Sut i apelio

34. Dylai'r Apelydd gyflwyno cais am apêl i'r corff dyfarnu perthnasol. Mae manylion cyswllt cyrff dyfarnu wedi'u cynnwys yn **Atodiad A, tudalen i'w gadarnhau**. Dylai'r Apelydd edrych ar wefan y corff dyfarnu perthnasol i gadarnhau'r trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno apeliadau. Gellir defnyddio ffurflen y CGC *Cais am apêl* os yw'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn (**gweler tudalen i'w gadarnhau**).
35. **Mae'n rhaid i geisiadau am apêl gael eu gwneud o fewn 14 diwrnod calendr ar ôl derbyn y penderfyniad am gamymddwyn. Bydd cyrff dyfarnu fel arfer yn gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.**
36. **Rhaid** i'r apelydd sy'n cyflwyno'r cais am apêl nodi mor glir a chryno â phosibl beth yw'r rhesymau dros yr apêl a **rhaid** cynnwys unrhyw dystiolaeth bellach sy'n berthnasol i gefnogi'r apêl.
37. **Rhaid** seilio apeliadau ar resymau synhwyrol sy'n berthnasol i'r digwyddiad dan sylw. Derbynnir y canlynol fel rhesymau synhwyrol:
- ni ymdriniwyd â'r digwyddiad yn unol â'r gweithdrefnau a gyhoeddwyd yn nogfen y CGC, *Amau Camymddwyn – Polisiâu a Gweithdrefnau*;
 - roedd y penderfyniad yn afresymol o ystyried y dystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Camymddwyn;
 - mae mwy o dystiolaeth (yn cynnwys tystiolaeth feddygol) wedi dod i'r amlwg a all newid penderfyniad y corff dyfarnu;
 - mae'r sancsiwn a osodwyd yn anghymesur â difrifoldeb y camymddwyn.
38. Nid yw'r canlynol, ar eu pen eu hunain, yn creu sail ar gyfer apêl:
- nid oedd yr unigolyn yn bwriadu twyllo;
 - mae gan yr unigolyn hanes academaidd di-fai;
 - gallai'r unigolyn golli lle mewn Sefydliad Addysg Bellach/Sefydliad Addysg Uwch neu gyflogaeth;
 - mae'n ddrwg iawn gan yr unigolyn am ei weithredoedd.

Beth sy'n digwydd yn ystod ymchwiliad apêl camymddwyn?

39. Pan dderbynnir cais am apêl, mae'n cael ei wirio gan y corff dyfarnu. Caiff cyd-destun a sail yr apêl a'r dogfennau ategol eu gwirio i sicrhau eu bod yn bodloni'r gofynion uchod a sut y gellir prosesu'r apêl orau. **Mae'n bwysig bod yr holl ddogfennaeth berthnasol yn cael ei chynnwys ar y pwynt hwn, gan y bydd cyfleoedd cyfyngedig i gyflwyno gwybodaeth ategol yn ddiweddarach yn y broses.** Bydd caniatáu gwybodaeth ychwanegol yn dibynnu ar amgylchiadau'r achos. Bydd y corff dyfarnu'n cysylltu â'r Apelydd i gydnabod eu bod wedi derbyn yr apêl. Mae'r corff dyfarnu'n cadw'r hawl i hysbysu penaethiaid canolfannau bod apêl wedi'i chyflwyno, lle bo'n berthnasol

40. Gall y sefydliad dyfarnu:

- gyfeirio'r mater ar gyfer ei ystyried o'r newydd at unigolyn priodol nad yw wedi ymwneud â'r mater yn flaenorol neu nad oes ganddo ddiddordeb personol yn y mater. Ar y cam hwn, gellir peidio â chadarnhau'r apêl, neu ei gadarnhau yn gyfangwbl neu'n rhannol. Ar ôl derbyn y canlyniad rhagarweiniol hwn, gall yr Apelydd ofyn am symud ymlaen i wrandawriad apêl.
Rhaid cyflwyno cais am wrandawriad apêl o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn llythyr canlyniad yr apêl ragarweiniol. Bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon;
- cyfeirio'r mater i wrandawriad apêl. Bydd y weithdrefn i'w dilyn yng ngwrandawriad yr apêl yn cyfateb i'r hyn sy'n cael ei nodi ym **mharagraffau 55-78;**
- peidio â derbyn yr apêl am ymchwiliad oherwydd nad oes rhesymau dilys dros apelio wedi'u rhoi.

3 Apeliadau sy'n ymwneud â threfniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig

Rhagarweiniad

41. Mae'r cyrff dyfarnu'n cydnabod bod rhai ymgeiswyr yn cael eu hatal rhag arddangos eu cyrhaeddiad oherwydd:
 - nam corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith andwyol sylweddol a thymor hir ar allu'r ymgeisydd i gyflawni gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd, o fewn ystyr Adran 6 Deddf Cydraddoldeb 2010 (a Rhan 1, Adran 1 Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995 ar gyfer Gogledd Iwerddon);
 - anabledd, afiechyd neu anhwylder tymor byr yn syth ar ôl neu ar adeg yr arholiad;
 - amgylchiadau ar adeg neu yn ystod yr arholiad neu asesiad.
42. **Trefniadau mynediad ac addasiadau rhesymol** yw **addasiadau cyn yr arholiad** sy'n cael eu cymeradwyo cyn arholiad neu asesiad. Maen nhw'n caniatáu i ymgeiswyr ag anghenion addysgol arbennig, anableddau neu anafiadau dros dro gael mynediad i'r arholiad neu asesiad.
43. **Ystyriaeth arbennig** yw addasiad i farc neu radd ymgeisydd i adlewyrchu afiechyd dros dro, anaf neu anhwylder arall **ar adeg yr asesiad neu arholiad**.
44. Mae trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol a phenderfyniadau ystyriaeth arbennig yn seiliedig ar weithdrefnau rhwng cyrff dyfarnu. Gosodir yr egwyddorion a'r rheoliadau sy'n llywodraethu trefniadau mynediad ac ystyriaeth arbennig yn nogfennau'r CGC *Trefniadau Mynediad ac Addasiadau Rhesymol* a *Canllaw i'r broses ystyriaeth arbennig*. Mae'r dogfennau hyn i'w cael ar wefan y CGC: <http://www.jcq.org.uk/exams-office>.
45. Os, ar ôl ymgynghori â'r ddogfennaeth berthnasol sy'n amlinellu'r penderfyniad ynghylch trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol neu ystyriaeth arbennig, mae'r Apelydd (pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat) yn anghytuno â'r penderfyniad a wnaed, gallant gyflwyno apêl.

Rhaid i'r Apelydd hefyd gredu'n rhesymol nad oedd y sefydliad dyfarnu wedi cymhwyso ei weithdrefnau'n gyson, yn briodol nac yn deg.

Mewn achosion o'r fath, dylai'r Apelydd gyflwyno cais ysgrifenedig sy'n nodi'r seiliau dros apêl ragarweiniol i'r corff dyfarnu perthnasol.

Dylai'r Apelydd wirio gwefan y corff dyfarnu perthnasol i weld trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno apeliadau.

Ceir manylion cyswllt ar gyfer pob corff dyfarnu yn Atodiad A, tudalen i'w gadarnhau.

Ar gyfer apeliadau yn erbyn dyfarnu gradd cymhwyster gan ddefnyddio tystiolaeth asesu amgen (addasiad rhesymol), gellir cyflwyno apêl yn erbyn penderfyniadau sy'n ymwneud â'r canlynol:

- cymhwystera'r ymgeisydd;
- digonoldeb/addasrwydd y dystiolaeth asesu amgen; neu
- barn academiaidd afresymol. Mae penderfyniad afresymol neu gymhwyso barn academiaidd yn afresymol yn golygu na fyddai unigolyn rhesymol wedi gallu gwneud penderfyniad o'r fath gan ystyried y meini prawf asesu yn briodol (gweler *Grade Setting: An Overview – JCQ Joint Council for Qualifications* am ragor o wybodaeth am sut i bennu gradd)

Pwy all apelio?

46. Pennaeth y ganolfan yn unig all wneud ceisiadau am apêl ar ran ymgeisydd neu grŵp o ymgeiswyr, neu ymgeiswyr preifat.

47. **Nid oes** gan ymgeiswyr mewnol, eu rhieni/gofalwyr neu drydydd partïon hawl i apelio'n uniongyrchol i'r corff dyfarnu. **Rhaid** cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle mae'r ymgeisydd mewnol wedi'i gofrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid symud ymlaen ag apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnol y ganolfan. Dim ond dan yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, er enghraifft cau canolfan yn barhaol, y bydd corff dyfarnu'n derbyn apêl yn uniongyrchol gan ymgeisydd mewnol.

Sut i apelio

48. Cyn ymgymryd ag apêl, gallai fod o gymorth pe byddai Apelydd yn trafod y sefyllfa gyda swyddog apeliadau'r corff dyfarnu perthnasol. Bydd trafodaethau o'r fath weithiau'n datrys y mater heb orfod troi at apêl.

49. **Mae'n rhaid gwneud y cais am apêl o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn y penderfyniad gwreiddiol a dylai nodi sail yr apêl yn glir ac yn gryno.** Gellir defnyddio ffurflen y CGC *Cais am apêl* os yw'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn – gweler tudalen i'w gadarnhau. **Efallai y bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.**

Beth sy'n digwydd yn ystod cam rhagarweiniol apêl?

50. Mae cam rhagarweiniol proses apeliadau yn cynnwys ymchwiliad i'r achos gan swyddog neu swyddogion o'r corff dyfarnu perthnasol. Ni fydd gan y swyddog unrhyw ddiddordeb personol yn yr achos, ac ni fydd wedi bod â chysylltiad â'r achos yn y gorffennol. Bydd y cam rhagarweiniol yn ystyried y cais ysgrifenedig gan yr Apelydd a bydd yn cynnwys adolygiad o'r holl ganllawiau perthnasol, a'r gweithdrefnau a ddilynwyd wrth gyrraedd y penderfyniad sy'n destun i'r apêl. Gall cyrff dyfarnu hefyd ystyried unrhyw gynseiliau o achosion blaenorol lle mae'r amgylchiadau sy'n berthnasol i'r achosion dan sylw yn debyg.

51. Gall y sefydliad dyfarnu:

- Gyfeirio'r mater ar gyfer ei ystyried o'r newydd at unigolyn priodol nad yw wedi ymwneud â'r mater yn flaenorol neu nad oes ganddo ddiddordeb personol yn y mater. Ar y cam hwn, gellir peidio â chadarnhau'r apêl, neu gellir ei gadarnhau yn gyfangwbl neu'n rhannol.
- Peidio â derbyn yr apêl oherwydd nad oes rhesymau dilys neu resymol dros apelio wedi'u rhoi.

Ar ôl cwblhau'r broses adolygu, anfonir llythyr canlyniad y cam rhagarweiniol at yr Apelydd a fydd yn cynnwys manylion y penderfyniad a'r rhesymau dros y penderfyniad hwnnw. Ar y cam hwn, gellir cadarnhau'r achos yn llawn, ei gadarnhau'n rhannol neu beidio â'i gadarnhau.

Os yw'r Apelydd yn dal i fod yn anfodlon â chanlyniad yr ystyriaeth hon, gall symud ymlaen at wrandawriad apêl. Rhaid cyflwyno cais am wrandawriad apêl o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn llythyr canlyniad yr apêl ragarweiniol. Bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.

Gwrandawriad yr apêl

52. Os yw Apelydd yn anghytuno â chanlyniad y cam rhagarweiniol, dylid anfon cais ysgrifenedig am wrandawriad apêl at y corff dyfarnu perthnasol. Mae rhestr o fanylion cyswllt y cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen i'w gadarnhau**. Dylai'r Apelydd wirio gwefan y corff dyfarnu perthnasol i weld trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno apeliadau. Gellir defnyddio ffurflen y CGC Cais am apêl os yw'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn (**gweler tudalen i'w gadarnhau**). Bydd y corff dyfarnu yn gwneud trefniadau am wrandawriad.
53. **Mae'n rhaid i'r cais hwn am apêl gael ei wneud o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn canlyniad yr apêl ragarweiniol.**
54. Bydd y weithdrefn i'w dilyn yng ngwrandawriad yr Apêl yn cael ei nodi ym **mharagraffau 55-78**.

4 Y weithdrefn ar gyfer gwrandawriadau apêl

Cyn y gwrandawriad

55. Bydd yr Apelydd wedi gwneud cais am wrandawriad apêl o fewn 14 diwrnod calendr ar ôl derbyn canlyniad y cam rhagarweiniol.
56. **Mae'n rhaid i'r cais nodi'r rhesymau dros apelio a'r holl ddogfennaeth ategol yn glir. Mae'n bwysig fod yr holl ddogfennaeth berthnasol yn cael ei chynnwys ar y pwynt hwn, gan y bydd cyfleoedd cyfyngedig i gyflwyno gwybodaeth ategol yn ddiweddarach yn y broses. Mae cyrff dyfarnu yn cadw'r hawl i gyflwyno deunydd i wrthwynebu unrhyw gais am apêl.**

Rhaid i'r rhesymau dros yr apêl a gyflwynir fod yr un fath â'r rhesymau dros yr apêl a gyflwynir ar y diwrnod ac a ystyriwyd yn ystod yr apêl ragarweiniol. Os oes unrhyw wahaniaethau, neu os cyflwynir deunydd newydd, bydd angen i'r panel apeliadau benderfynu a ddylid derbyn neu wrthod y sail newydd a/neu'r deunydd newydd, a ddylid gohirio gwrandawriad yr apêl neu a ddylid ystyried apêl ragarweiniol newydd. Bydd hyn yn dibynnu ar holl amgylchiadau'r achos.
57. Ar gyfer gwrandawriad apêl, bydd corff dyfarnu fel arfer yn trefnu panel o dri neu bedwar o bobl. Byddant yn cael eu dewis o gronfa fwy o unigolion nad ydynt wedi'u cyflogi'n uniongyrchol gan y corff dyfarnu ac sydd wedi'u hyfforddi yn y dasg o benderfynu ar apeliadau.

Bydd o leiaf un o aelodau'r panel yn 'aelod annibynnol'. Unigolion nad ydynt wedi cael eu cyflogi gan y corff dyfarnu hwnnw, nac wedi cael unrhyw gysylltiad arall gyda nhw yn y bum mlynedd ddiwethaf o leiaf yw aelodau annibynnol.
58. Bydd disgwyl i apelwyr gymryd rhan yng ngwrandawriad yr apêl. Gall y gwrandawriad gael ei gynnal yn rhithiol, fod ar bapur-, neu gael ei gynnal wyneb yn wyneb. Bydd fformat y gwrandawriad yn cael ei bennu gan y corff dyfarnu a'i gyfathrebu i'r Apelydd ymlaen llaw. Mae'r corff dyfarnu yn cadw'r cyfrifoldeb terfynol am benderfynu ar fformat y gwrandawriad.

Ar gyfer gwrandawriad ar bapur, nid yw **paragraffau 59,60,61,62,63,64,65 a 70** yn berthnasol.

59. Os nad yw'r Apelydd yn mynychu gwrandawriad panel apêl rhithiol neu wyneb yn wyneb, wedi iddo gael ei hysbysu o'r dyddiad, gallai'r gwrandawriad fynd yn ei flaen yn ei absenoldeb.
60. Caiff yr Apelydd ddod â ffrind, cydweithiwr neu gynrychiolydd undeb ond **rhaid** darparu enwau a manylion cyswllt pob cynrychiolydd i'r corff dyfarnu yn **ddim hwyrach na saith diwrnod calendr cyn dyddiad y gwrandawriad**. Os bydd unrhyw gynrychiolydd yn bresennol heb i'r corff dyfarnu gael eu manylion o fewn yr amserlen ofynnol, gall Cadeirydd y gwrandawriad ofyn iddynt adael cyn i'r gwrandawriad ddechrau. Gall gwrthod gadael y gwrandawriad ar gais arwain at derfynu'r gwrandawriad. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i'r nifer o fynychwyr ar ran yr Apelydd fod yn fwy na thri.
61. Gallai'r cyrff dyfarnu hefyd alw unrhyw gynrychiolwyr sy'n berthnasol i'r achos. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i'r nifer o gynrychiolwyr gan gorff dyfarnu fod yn fwy na thri.
62. **Ni fydd** ymgeiswyr mewnol a/neu eu rhieni/gofalwyr yn cael eu galw fel cynrychiolwyr ond gallant fynychu i arsylwi gyda chaniatâd blaenorol Cadeirydd y panel. **Nid** oes gan y sawl sy'n arsylwi yr hawl i gyflwyno achosion na chymryd rhan wrth gwestiynu unrhyw bartïon yn y gwrandawriad, ond gallant wneud datganiad byr yn ôl disgresiwn Cadeirydd y panel.
63. Gall unrhyw un arall sy'n arsylwi fod yn bresennol mewn gwrandawriadau gyda chymeradwyaeth y Cadeirydd ymlaen llaw yn ddim hwyrach na saith diwrnod calendr cyn dyddiad y gwrandawriad. **Rhaid** i'r sawl sy'n arsylwi gadw at brotocolau gwrandawriad yr apêl.
64. Ni chaniateir cynrychiolaeth gyfreithiol mewn gwrandawriad apêl; nid oes gan wrandawriad apêl yr un ffurfioldeb â phroses gyfreithiol ffurfiol.
65. Os yw'r Apelydd yn dymuno cael cynrychiolaeth gyfreithiol, **rhaid** trafod hyn â'r corff dyfarnu cyn bod dyddiad gwrandawriad yn cael ei gadarnhau. Os cytunir ar gynrychiolaeth gyfreithiol i'r Apelydd, gall y corff dyfarnu gael cynrychiolaeth gyfreithiol hefyd.

Ni fydd corff dyfarnu'n atebol am dalu unrhyw ffioedd proffesiynol yr Apelydd.

66. Bydd copi o'r holl ddeunyddiau (gohebiaeth/dogfennau/adroddiadau ac ati) sy'n berthnasol i'r apêl yn cael ei anfon ymlaen i aelodau'r panel apeliadau a'r Apelydd yn ddim hwyrach na saith diwrnod calendr cyn y gwrandawriad. Dim ond dan yr amgylchiadau mwyaf eithriadol y bydd y Cadeirydd yn caniatáu i ddeunyddiau ychwanegol gael eu cyflwyno ar ddiwrnod y gwrandawriad.
67. Lle ystyrir bod unrhyw ddeunydd o natur gyfrinachol gan y corff dyfarnu, gall y corff dyfarnu ryddhau deunydd o'r fath i'r gwrandawriad apêl o dan amodau a fyddai'n angenrheidiol i ddiogelu cyfrinachedd y deunydd. Bydd y corff dyfarnu'n sicrhau eu bod yn cydymffurfio ag unrhyw rag-amodau perthnasol dan ddeddfwriaeth diogelu data.

Yng ngwrandawriad yr apêl

68. Bydd gwrandawriad yr apêl ar ffurf ail-ystyried y dystiolaeth, sylwadau ac adroddiadau a ddarparwyd i'r corff dyfarnu a gan y corff dyfarnu, a sylwadau a gyflwynwyd gan yr Apelydd.
69. **Mewn apêl sy'n ymwneud ag ail-wiriad clericio, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli**, y prawf a gymhwysir gan y panel fydd:
 - a) a oes gwall marcio neu gymedroli, neu adolygiad o wall marcio neu adolygiad o wall cymedroli wedi digwydd.

- b) p'un a yw'r corff dyfarnu wedi cymhwyso'u gweithdrefnau'n gyson, yn gywir ac yn deg wrth ffurfio barn; a/neu

Mewn apêl sy'n ymwneud â chamymddwyn, bydd y panel yn ystyried, yn ôl pwysau tebygolrwydd, p'un a oedd digon o dystiolaeth i gefnogi'r canfyddiad o gamymddwyn a pha mor briodol oedd y gosb neu'r sancsiwn gwreiddiol o ystyried rheoliadau Camymddwyn y CGC, cynseiliau corff dyfarnu ac unrhyw wybodaeth ychwanegol a ddarperir gan yr Apelydd neu'r corff dyfarnu.

Mewn apêl sy'n ymwneud â threfniadau mynediad, addasiadau rhesymol neu ystyriaeth arbennig, bydd y panel yn ystyried p'un a oedd camau gweithredu'r trefnu dyfarnu'n gyson â'r gweithdrefnau a gyhoeddwyd ac yn deg (mae hyn yn cynnwys cyfarfod y dyletswyddau cyfreithiol i wneud addasiadau rhesymol).

70. Amlinellir y weithdrefn arferol i'w dilyn yn ystod gwrandawiadau apêl isod.

70.1 Bydd aelod o'r panel yn Cadeirio'r gwrandawiad.

70.2 Bydd y corff dyfarnu yn gyfrifol am sicrhau y cedwir cofnod o'r trafodion am saith mlynedd.

70.3 Bydd y Cadeirydd yn cyflwyno pawb, yn amlinellu'r gweithdrefnau i'w dilyn ac os yn briodol, yn darparu crynodeb o'r achos.

Bydd gofyn i bob aelod gadarnhau ar ddechrau'r gwrandawiad apêl nad ydyn nhw wedi cael cysylltiad blaenorol, nac unrhyw ddiddordeb personol â'r achos. Yn benodol, nad ydyw wedi bod yn cymryd rhan mewn unrhyw farcio, cymedroli, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli gwaith yr ymgeisydd, neu ganolfan yr ymgeisydd, yn y gyfres arholiadau y mae'r apêl yn deillio ohoni.

Bydd yr aelod(au) annibynnol yn gwneud eu hunain yn hysbys ar ddechrau gwrandawiad yr apêl.

Bydd y Cadeirydd yn nodi mai rôl pob Aelod o'r Panel yw sicrhau bod y gwrandawiad yn cael ei gynnal yn unol â'r gweithdrefnau a fanylir arnynt yn y ddogfen hon.

70.4 Gallai'r Cadeirydd, yn ôl eu disgrisiwn, dderbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan drydydd parti nad yw'n gallu neu nad yw'n fodlon mynychu'r gwrandawiad (**gweler paragraff 66, tudalen i'w gadarnhau**).

70.5 Bydd y Cadeirydd yn gwahodd yr Apelydd i gyflwyno'i achos i'r panel.

70.6 Bydd y Cadeirydd yna'n cynnig y cyfle i gynrychiolydd/gynrychiolwyr y corff dyfarnu gwestiynu'r Apelydd.

70.7 Bydd y Cadeirydd ac aelodau'r panel yna'n cael y cyfle i gwestiynu'r Apelydd.

70.8 Bydd y Cadeirydd yna'n gwahodd cynrychiolydd/cynrychiolwyr y corff dyfarnu i gyflwyno'u hachos i'r panel.

70.9 Bydd y Cadeirydd yn cynnig y cyfle i'r Apelydd gwestiynu cynrychiolydd/cynrychiolwyr y corff dyfarnu.

70.10 Bydd y Cadeirydd ac aelodau'r panel yna'n cael y cyfle i gwestiynu cynrychiolydd/cynrychiolwyr y corff dyfarnu.

- 70.11 Bydd y Cadeirydd yn rhoi cyfle i gynrychiolydd/gynrychiolwyr y corff dyfarnu grynhai eu hachos, os ydyn nhw'n dymuno gwneud hynny. **Ni fydd cyrff dyfarnu yn cyflwyno gwybodaeth newydd ar y cam hwn.**
- 70.12 Bydd y Cadeirydd yna'n rhoi cyfle i'r Apelydd grynhai ei achos, os yw'n dymuno gwneud hynny. **Ni fydd angen i Apelydd gyflwyno gwybodaeth newydd ar y cam hwn.**
- 70.13 Bydd y Cadeirydd yna'n gwahodd yr Apelydd a'i gynrychiolydd/gynrychiolwyr a chynrychiolydd/chynrychiolwyr y corff dyfarnu i dynnu'n ôl, ond i barhau i fod ar gael am gyfnod byr wrth i'r panel benderfynu p'un a ydynt am ofyn unrhyw gwestiynau pellach naill ai i'r Apelydd neu gynrychiolydd/gynrychiolwyr y corff dyfarnu.
- 70.14 Os bydd y panel yn penderfynu nad ydyn nhw am ofyn cwestiynau pellach, bydd gofyn i'r Apelydd a'i gynrychiolydd/cynrychiolwyr a chynrychiolydd/chynrychiolwyr y corff dyfarnu ddychwelyd i'r gwrandawriad.
- 70.15 Ar ddiwedd yr holl gwestiynau, bydd y Cadeirydd yn hysbysu'r Apelydd, a'i gynrychiolydd/gynrychiolwyr, a chynrychiolydd/chynrychiolwyr y corff dyfarnu fod y gwrandawriad nawr wedi dod i ben ac y gallant adael.
- 70.16 Pan fo'r Cadeirydd yn credu na all y gwrandawriad fynd rhagddo yn unol â'r broses uchod, mae ganddo'r awdurdod i derfynu'r gwrandawriad. Mae hyn yn cynnwys achosion lle mae ymddygiad aflonyddgar gan unrhyw barti, er enghraifft:
- iaith neu weithredoedd sarhaus, difriol, ymosodol neu fygythiol;
 - torri ar draws y parti neu'r panel arall dro ar ôl tro;
 - gwrthod ymateb yn briodol i gwestiynau perthnasol gan y panel neu barti arall;
 - gwrthod dilyn gweithdrefn y gwrandawriad fel y nodir uchod.

Ar ôl terfynu gwrandawriad, bydd y Cadeirydd yn penderfynu a ddylid aildrefnu'r gwrandawriad i gael ei gynnal yn y dyfodol ac os felly, pa fformat y bydd hyn yn ei gymryd.

71. Bydd y panel yn trafod yn breifat. I ddod i benderfyniad, bydd y panel apeliadau yn cymhwyso, fel y bo'n briodol, y profion a nodir ym **mharagraff 69, tudalen i'w gadarnhau**. Lle mae'r apêl yn ymwneud â gweithdrefnau'r corff dyfarnu, bydd y panel apeliadau hefyd yn ystyried p'un a oedd unrhyw gamau adferol a gymerwyd wedyn gan y corff dyfarnu yn ddigon i ddatrys y mater.

Gall y panel apeliadau benderfynu cadarnhau'r apêl neu beidio â'i chadarnhau.
Gall y panel:

- gyfeirio'r mater yn ôl i'r swyddog corff dyfarnu priodol am ystyriaeth bellach ar sail o'r fath fel y gall y panel roi cyfarwyddyd; neu
- gyfarwyddo'r corff dyfarnu i wneud gwaith pellach; neu
- mewn apêl camymddwyn, dileu neu gadarnhau'r canfyddiad o gamymddwyn a/neu gadarnhau neu ddiwygio'r sancsiwn.

Ar ôl gwrandawriad yr apêl

72. P'un a yw'r apêl yn cael ei chadarnhau ai peidio, gallai'r panel wneud argymhellion i'r corff dyfarnu ar faterion/pryderon a ddaeth i'r amlwg yn ystod gwrandawriad yr apêl.
73. **Bydd unrhyw waith pellach yn cael ei gynnal drwy gydymffurfio'n llawn â'r gofynion rheoleiddiol â'r gweithdrefnau y cytunwyd arnynt rhwng byrddau'r CGC a'r cyrff dyfarnu.**

74. Nid yw'r ffaith bod panel yn cadarnhau apêl yn golygu o reidrwydd y bydd marciau neu radd ymgeisydd yn newid. Nid arbenigwyr pwnc sy'n ffurfio'r paneli felly efallai na fydd yn rhoi cyfarwyddyd i gorff dyfarnu roi marc penodol. Dim ond arholwr sydd wedi derbyn hyfforddiant a chael ei safoni sy'n gallu dyfarnu marc.
75. Os oedd yr Apelydd a'r corff dyfarnu'n bresennol yn y gwrandawriad, ni fydd yr Apelydd neu gynrychiolwyr y corff dyfarnu'n cael gwybod ar lafar am benderfyniad y panel apeliadau ar ddiwrnod y gwrandawriad fel arfer. Bydd y penderfyniad yn cael ei anfon i'r Apelydd, pennaeth y ganolfan (lle y bo'n berthnasol) ac i gynrychiolydd/gynrychiolwyr y corff dyfarnu yn ddim hwyrach na phum niwrnod gwaith ar ôl y gwrandawriad. Os nad yw'n bosibl bodloni'r terfyn amser hwn, bydd y corff dyfarnu yn darparu diweddariad i'r Apelydd erbyn y dyddiad hwn, gan gynnwys amserlen ddiwygiedig ar gyfer darparu'r canlyniad.
76. Gellir rhoi adroddiad o grynodedig ysgrifenedig neu drawsgrifiad ysgrifenedig o'r gwrandawriad i'r Apelydd ac i gynrychiolydd/cynrychiolwyr y corff dyfarnu o fewn 28 diwrnod calendr. **Bydd yr adroddiad neu'r trawsgrifiad hwn yn gyfrinachol i'r sawl sy'n ymwneud â'r apêl.**
77. Bydd yr Apelydd a chynrychiolwyr y corff dyfarnu'n cael y cyfle i gywiro gwallau a wnaed o ran ffeithiau yn yr adroddiad o fewn 14 diwrnod calendr. Penderfyniad Cadeirydd y panel apeliadau yn unig fydd p'un a fydd addasiadau a awgrymwyd gan yr Apelydd neu gan gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu yn cael eu derbyn.
78. **Bydd y gwrandawriad gan y panel apeliadau yn cwblhau gweithdrefnau apeliadau mewnol y corff dyfarnu. Ni fydd apêl bellach yn cael ei derbyn gan y corff dyfarnu.**

5 Llwybrau apelio pellach

Trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol, ystyriaeth arbennig a gwasanaethau ar ôl y canlyniadau

79. **Ar gyfer canolfannau yng Nghymru, Lloegr (ar gyfer cymwysterau wedi'u rheoleiddio gan Ofqual) a Gogledd Iwerddon**, sy'n anafon o hyd gyda phenderfyniad gwrandawriad yr Apêl, gellir apelio i'r Gwasanaeth Adolygu Gweithdrefnau Arholiadau (EPRS) perthnasol. Noder bod y gwasanaeth hwn wedi'i gyfyngu i gymwysterau TAG UG, Safon Uwch, TGAU, Cymwysterau Technegol (rhan o Lefel T) a Chymwysterau Project Lefel 3 (CPE). Mae'r Gwasanaeth Adolygu Gweithdrefnau Arholiadau, a ddarperir gan Ofqual yn Lloegr, wedi'i sefydlu i sicrhau bod ysgolion, cholegau, ymgeiswyr a rhieni yn fodlon bod y graddau a gyhoeddwyd gan y corff dyfarnu mor deg a chywir ag y gallant fod.

Ar gyfer canolfannau yng Nghymru (cymwysterau wedi'u rheoleiddio gan Cymwysterau Cymru), ar gyfer llwybrau apelio pellach yn erbyn penderfyniadau a wneir gan gyrff dyfarnu mewn achosion o drefniadau mynediad, addasiadau rhesymol, ystyriaeth arbennig a gwasanaethau ar ôl y canlyniadau, cyfeiriwch at ddogfen Cymwysterau Cymru *Cwynion am Gyrff Dyfarnu* [complaints-about-awarding-bodies.pdf](#)

Ar gyfer canolfannau yng Ngogledd Iwerddon (ar gyfer cymwysterau a reoleiddir gan Reoliad CCEA a chymwysterau CBAC a reoleiddir gan Cymwysterau Cymru) lle mae anafonlonrwydd yn parhau â phenderfyniad y gwrandawriad apêl, gellir gwneud apêl i'r CCEA a gynigir gan Reoliad CCEA. Cyfeiriwch at wefan Reoliad CCEA.

80. I weld manylion am y Gwasanaeth Adolygu Gweithdrefnau Arholiadau/llwybrau apelio pellach, cyfeiriwch at wefan y rheoleiddiwr cymwysterau perthnasol.

Camymddwyn

81. **Ar gyfer canolfannau yn Lloegr a Gogledd Iwerddon**, mae penderfyniad y Pwyllgor neu banel yr Apeliadau yn derfynol. Nid oes llwybrau apelio pellach yn erbyn penderfyniadau a wneir gan gyrff dyfarnu mewn achosion o gamymddwyn. Nid yw Ofqual yn Lloegr a CCEA Regulation yng Ngogledd Iwerddon yn gwrandao ar apeliadau yn erbyn penderfyniadau camymddwyn.
82. **Ar gyfer canolfannau yng Nghymru**, ar gyfer llwybrau apelio pellach yn erbyn penderfyniadau a gymerwyd gan gyrff dyfarnu mewn achosion o gamymddwyn, cyfeiriwch at ddogfen Cymwysterau Cymru *Cwynion am Gyrff Dyfarnu* [complaints-about-admissioning-bodies.pdf](#)

6 Amserlenni

83. Mae'r cyrff dyfarnu'n anelu at gwblhau apêl ragarweiniol o fewn 42 diwrnod calendr i dderbyn cais dilys.

Mae'r cyrff dyfarnu'n anelu at gwblhau apêl ragarweiniol o fewn 70 diwrnod calendr i dderbyn cais dilys.

7 Adolygiad o benderfyniadau gweinyddol eraill

84. Yn ystod unrhyw gyfres arholiadau, bydd amgylchiadau'n codi a fydd yn achosi i gorff dyfarnu wneud penderfyniadau a allai effeithio ar ganlyniadau ymgeisydd. Lle mae'r penderfyniadau hyn yn cynnwys elfen o farn, gallan nhw fod yn destun adolygiad gan swyddogion y corff dyfarnu.

Dylai pennaeth canolfan sy'n bryderus am benderfyniadau gweinyddol o'r fath gysylltu â swyddog apeliadau'r corff dyfarnu perthnasol i drafod pryderon.

85. Mae'r mathau mwyaf cyffredin o benderfyniadau gweinyddol eraill a allai fod yn amodol ar adolygiad wedi'u rhestru isod. **Noder nad yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr a gallai mathau eraill o benderfyniadau gweinyddol fod yn destun adolygiad.**
- Penderfyniadau a wneir mewn achosion o fod yn hwyr iawn yn cyrraedd.
 - Penderfyniadau a wneir mewn achosion o sgriptiau coll.
 - Penderfyniadau'n ymwneud â defnyddio aegrotat/amcangyfrifon graddau. Gellir apelio yn erbyn aegrotat/ amcangyfrifon marciau sy'n ymwneud ag achosion Ystyriaeth Arbennig ac mae'r rhain yn gymwys i symud ymlaen drwy gam rhagarweiniol a gwrandawriad apêl y broses apelio, fel y bo'n briodol. (I gael rhagor o wybodaeth am aegrotat/amcangyfrif marciau, gweler y ddogfen CGC [Estimating-marks-guidance-for-centres-06.03.19-8-1-1-Copy-1.pdf \(jcq.org.uk\)](#))
86. **Dylid gwneud cais am adolygiad o benderfyniad gweinyddol o fewn 14 diwrnod calendr i dderbyn y penderfyniad gwreiddiol a dylai nodi'r rhesymau dros yr adolygiad yn glir ac yn gryno.** Dylai'r ceisydd wirio gwefan y corff dyfarnu perthnasol i weld trefniadau penodol ar gyfer cyflwyno cais am adolygiad. Gellir defnyddio ffurflen y CGC *Cais am apêl* lle mae'r trefniadau mae'r corff dyfarnu dan sylw wedi'u cyhoeddi yn caniatáu hyn, gan roi tic yn y blwch 'Adolygiad o benderfyniadau gweinyddol eraill' – gweler tudalen i'w gadarnhau.
- Ni chaiff sefydliadau dyfarnu dderbyn cais i adolygu penderfyniadau gweinyddol a wneir y tu allan i'r amserlen hon.**
87. Mae'r cyrff dyfarnu'n anelu at gwblhau'r adolygiadau hyn o fewn 42 diwrnod calendr i dderbyn y cais.
88. Gan mai adolygiadau yw'r achosion hyn ac nid apeliadau ffurfiol, **ni fyddant** yn destun i wrandawriad apêl.

8 Cais am apêl neu adolygiad o benderfyniad gweinyddol

Rhif y Ganolfan

--	--	--	--	--

Y manylion a ddarperir ar neu fel atodiad i'r ffurflen hon yn sail i'r achos a gyflwynwyd gan yr apelydd.

Wrth gwblhau'r manylion, dylid talu sylw arbennig i **adran 10** y ffurflen hon, sy'n amlinellu'r rhesymau dros apelio ac yn crynhoi eich rhesymau dros apelio. Os oes angen eglurhad neu gymorth arnoch, cysylltwch â'r corff dyfarnu perthnasol.

Nodwch y math o apêl neu adolygiad i'w gychwyn

Cwblhau Gwasanaeth ar ôl
y
Canlyniadau
*

--

Camymddwyn

--

Trefniadau mynediad,
addasiadau rhesymol neu
ystyriaeth arbennig

--

Adolygiad o benderfyniadau
gweinyddol eraill

--

Os yw hon yn apêl yn erbyn canlyniad ail-wiriad clercio, adolygiad o farcio, adolygiad o gymedroli neu benderfyniad trefniadau mynediad/ystyriaeth arbennig, nodwch isod p'un a yw'n gais am apêl ragarweiniol neu wrandawiad apêl.

Apêl ragarweiniol

--

Gwrandawriad yr Apêl**

--

***Noder na all Apelydd symud ymlaen at apêl ragarweiniol tan y bydd yr ail-wiriad clercio, yr adolygiad o'r marcio neu'r adolygiad o'r cymedroli wedi'i gwblhau a'r canlyniad wedi'i gadarnhau.**

****Noder na all Apelydd symud ymlaen at wrandawriad o'r apêl oni bai ei fod wedi cychwyn achos apêl ragarweiniol ac wedi'i chwblhau.**

1. Enw'r Apelydd:
.....
2. Enw'r Ganolfan:
.....
3. Cyfeiriad:
.....
.....
.....
.....
4. Rhif ffôn:
5. Enw a swydd yr unigolyn i gysylltu ag ef/hi yn y ganolfan:
.....
6. Cyfeiriad e-bost y person cyswllt:
7. Cyfres arholiadau:
8. Teitl a lefel y fanyleb:
.....
.....
9. Enw(au) a rhif(au) ymgeiswyr y rheini yr ydych yn apelio ar eu rhan (lle y bo'n berthnasol).

Enw'r ymgeisydd	Rhif yr ymgeisydd	Cod y gydran/uned

(Parhewch ar daflen arall os oes angen).

10. Rhesymau dros apelio:

Nodwch y rhesymau dros yr apêl hon, gan barhau dros y dudalen fel y bo angen, ac atodwch yr holl ddogfennaeth ategol. Os yw'r ganolfan yn mynychu gwrandawriad, bydd cyfleoedd ar gyfer codi pwyntiau pellach yn ystod y gwrandawriad, ond **ni ddylid** cyflwyno tystiolaeth sylweddol newydd ar ddiwrnod y gwrandawriad. Er budd pawb, dylid nodi'n glir y rhesymau dros apelio yn y cais.

[illegible]

11. Enwau a swyddi'r bobl sy'n mynychu gwrandawriad yr apêl:

.....

Pennaeth y Ganolfan/ Enw'r Apelydd
 Preifat:.....
 Llofnodwyd:.....
 Dyddiad:/...../.....

**Dychwelwch y ffurflen wedi'i llenwi i'r corff dyfarnu perthnasol.
Os nad ydych wedi derbyn cydnabyddiaeth o fewn pum diwrnod gwaith,
cysylltwch â'r corff dyfarnu.**

Atodiad A

Manylion cyswllt y cyrff dyfarnu

AQA

appeals@aqa.org.uk

Gweler gwefan AQA am fanylion am sut i gyflwyno apêl:

<https://www.aqa.org.uk/exams-administration/after-results/post-results/appeals>

Cambridge OCR

appeals@ocr.org.uk

Gweler gwefan OCR am fanylion am sut i gyflwyno apêl:

<https://www.ocr.org.uk/administration/general-qualifications/post-results/appeals/>

CCEA

appealsmanager@ccea.org.uk

<https://ccea.org.uk/examiner-centre-support/post-results-support/post-results-appeals>

City & Guilds

policy@cityandguilds.com

<https://direc.to/hTsw>

NCFE

appeals@ncfe.org.uk

<https://www.ncfe.org.uk/qualifications/centre-assessment-support/appeals/>

Pearson

edexcelappeals@pearson.com

Gweler gwefan Pearson am fanylion am sut i gyflwyno apêl:

<https://qualifications.pearson.com/en/support/support-topics/results-certification/post-results-services.html>

CBAC

apeliadau@cbac.co.uk

https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/canlyniadau-ffiniau-graddau-a-gwasanaethau-ar-ol-y-canlyniadau/gwasanaethau-ar-ol-y-canlyniadau-ac-apeliadau/#tab_0